

Česká republika

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina - oblastní pracoviště Jihlava

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Duha Třebíč

Kpt. Jaroše 853/31, 674 01 Třebíč

Identifikátor školy: 600 120 821

Termín konání komplexní inspekce: 8. – 10. leden 2003

Čj.:	114 013/2003-11073
Signatura:	kk4aw109

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Předškolní zařízení sdružuje mateřskou školu a školní jídelnu. Mateřská škola Duha Třebíč, Kpt. Jaroše 3835/31 je příspěvková organizace zřízená Městem Třebíč. Má čtyři třídy s celodenním provozem. Dvě z nich plní běžný výchovně-vzdělávací program a dvě byly zřízeny jako třídy speciální pro děti s logopedickými vadami. Podle výkazu o mateřské škole má pro školní rok 2002/2003 zapsáno 75 dětí.

Od 1. ledna 2003 byla rozšířena o dvě odloučená pracoviště - Mateřskou školu Třebíč Dukovanská a Mateřskou školu Třebíč Gen. Sochora. Nově vzniklý právní subjekt má celkovou kapacitu 200 dětí a školní jídelna 300 jídel. Ředitelka byla do funkce jmenována na základě konkurzního řízení k 1. lednu 1995.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti v Mateřské škole Duha Třebíč (bez odloučených pracovišť) bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy,
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce,
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v Mateřské škole Duha Třebíč bez odloučených pracovišť.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací práci zajišťuje devět učitelek s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí a s dlouholetou praxí v předškolních zařízeních. Dvě z nich, které zajišťují práci s dětmi ve speciálních třídách, vystudovaly speciální pedagogiku a dvě jsou absolventkami vzdělávání pro logopedické asistentky. Rozvržení jejich pracovní doby je stanoveno promyšleně k časově odstupňovanému provozu tříd, efektivnímu využití jejich souběžného působení ve třídě a k zajištění každodenní individuální logopedické péče ve speciálních třídách.

Pedagogický sbor je stabilizovaný, což pozitivně ovlivňuje celkovou kvalitu výchovně-vzdělávací práce.

Personální práce ředitelky je zaměřená především na vytváření stabilního kolektivu a optimálních podmínek pro výchovně-vzdělávací práci. Je k zaměstnancům vstřícná a přistupuje k nim demokraticky.

Při vedení učitelek využívá jako poradní orgán plánované pedagogické rady, při kterých se zaměstnanci konzultuje pedagogické i organizační záležitosti a vytváří prostor pro diskusi nad otázkami využívání nových trendů v oblasti předškolní výchovy a naplňování školního vzdělávacího programu. Ze zápisů z pedagogických porad vyplývá, že ředitelka s učitelkami projednává výsledky kontrolní činnosti, hodnotí výchovně-vzdělávací práci a závěry promítá do dalšího plánování.

Kontrolní a hospitační činnost ředitelka plánuje ve vztahu k naplňování hlavních cílů, které jsou stanoveny ve školním vzdělávacím programu a v ročním pracovním plánu. Hospitační cíle diferencuje nejen vzhledem k osobnostním předpokladům pedagogických pracovníků, ale aktuálně je doplňuje na základě zjištěných skutečností. Závěry z hospitační činnosti jsou

konkrétní a adresné, s učitelkami je projednává. Analýza výsledků je systematicky a promyšleně využívána k odbornému a metodickému vedení pedagogických pracovníků.

Další vzdělávání a studium učitelek ředitelka podporuje. Kromě samostatného studia se všechny pracovnice účastní odborných a zájmových seminářů, organizovaných hlavně Pedagogickým centrem Jihlava, pobočkou Třebíč, ale i dalšími vzdělávacími agenturami. Výběr akcí vychází z nabídky a účast učitelek z jejich zájmu, ale i aktuálních potřeb školy. Systém dalšího vzdělávání a četnost navštívených vzdělávacích akcí koordinuje zástupkyně po projednání s ředitelkou. Předávání poznatků z dalšího vzdělávání je pravidelně zařazováno na jednání pedagogických rad a jejich využití při výchovně-vzdělávací práci ředitelka průběžně sleduje.

Organizace provozu školy je stanovena v souladu s potřebami rodičů a jejich dětí. Provoz jednotlivých tříd je časově odstupňován. Režim činností pro jednotlivé třídy je volen tak, aby byla zajištěna plynulá organizace výchovně-vzdělávací práce včetně svačiny a oběda. Kompetence a povinnosti zaměstnanců jsou vymezeny v písemných dokumentech školy a v pracovních náplních. Jasně je stanoven rozsah kompetencí zástupkyně ředitelky, vedoucí školní jídelny i technicko hospodářské pracovnice.

Velmi dobře funguje informační systém uvnitř školy. Na jeho zajišťování se podílí mimo ředitelky také zástupkyně.

S pravidly provozu mateřské školy byly rodiče seznámeni prostřednictvím řádu školy, který obsahuje jejich povinnosti i práva. Je výstižný, konkrétní a specifikovaný na reálné podmínky školy. Rodiče mohou do školy vstupovat kdykoliv. Mají možnost účastnit se kroužku grafomotoriky, logopedie, akcí školy, ale i běžných výchovně-vzdělávacích činností. Další informace získávají od učitelek ve třídách, v šatnách na nástěnkách, prostřednictvím třídních akcí a schůzek. Škola vydává informační letáky pro rodiče, má vlastní webové stránky kde informuje veřejnost o zaměření a organizaci. S cílem zapojit rodiče ve větší míře do života školy, pracuje při mateřské škole Klub rodičů. S výsledky a pracemi dětí se rodiče seznamují na nástěnkách, při individuálních konzultacích a besídkách.

Informační systém směrem k rodičům a konzultační činnost jsou velmi dobře zajištěny. Celková organizace provozu je funkční.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce mateřské školy jsou hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Mateřská škola sídlí v dobře udržované účelové stavbě situované uprostřed sídlištní zástavby. Má potřebný počet místností pro výchovně-vzdělávací činnosti, odpovídající sociální zařízení a hospodářské zázemí.

Pro realizaci výchovně-vzdělávací činnosti má velmi dobré materiálně-technické podmínky. Všechny třídy jsou dostatečně prostorné, jejich vnitřní uspořádání vytváří optimální podmínky pro každodenní vzdělávací aktivity a zájmové činnosti dětí. Prostor tříd umožňuje volný a bezpečný pohyb dětí a vytvoření stabilních herních koutů s účelným vybavením. Dětský nábytek odpovídá svými rozměry různým velikostem dětí. Hračky, knihy a pomůcky jsou dětem volně přístupné. Vybavení literaturou, učebními pomůckami, hračkami a pracovním materiálem je na velmi dobré úrovni. Nabídka je pestrá a dostatečná pro všechny vzdělávací aktivity a hry. Obnova fondu učebních pomůcek je realizována promyšleně a systematicky v návaznosti na koncepční a výchovně-vzdělávací cíle i současné trendy v předškolní výchově.

Nákup pomůcek je limitován finančními možnostmi, distribuční nabídkou, šíří využití při práci s dětmi a estetickou kvalitou. Učitelky mají k dispozici menší finanční částku, kterou samostatně využívají k drobným nákupům. Pro potřeby vedení školy a technickohospodářské pracovnice byly zakoupeny osobní počítače. K dispozici je kopírovací zařízení pro množení didaktických materiálů, učebních pomůcek a informačních materiálů pro zaměstnance. S přispěním sponzorů byla pořízena vypalovací pec.

Ve školní knihovně je zastoupena klasická i současná dětská literatura. Učitelky mají pro samostudium k dispozici odbornou knihovnu, která je průběžně doplňována moderními publikacemi z oblasti předškolní výchovy. V jednotlivých třídách je značná nabídka odborné literatury související s jejich zaměřením.

V obou speciálních třídách byly vyčleněny prostory pro individuální práci s dětmi s vadami řeči a zajištěny potřebné pomůcky. Materiálně-technické podmínky pro zajištění speciální logopedické péče jsou příkladné.

Přílehlá prostorná zahrada je osázená řadou okrasných stromů a keřů. Pro pohybové a rekreační aktivity je vybavena pískovišti, průlezkami, dřevěným altánem apod.

Časové rozvržení činností v režimu dne je dostatečně pružné a variabilní, odpovídá psychohygienickým zásadám stanoveným pro činnost předškolních zařízení. Jsou dodržovány vhodné časové intervaly mezi jídly a pravidelně zařazován pobyt venku. Spontánní a řízené činnosti jsou zastoupeny vyváženě. V průběhu dne mají děti dostatek příležitostí pro pohybové využití. Odpolední odpočinek je zkracován, dětem s menší potřebou spánku jsou nabízeny klidné zájmové aktivity. Pitný režim je ve všech třídách zaveden. Kultura stolování je na velmi dobré úrovni.

Všechny prostory mateřské školy jsou udržovány ve vzorné čistotě a pořádku. Učitelkám se daří vytvářet příjemné a útulné prostředí. Na vkusné výzdobě tříd i dalších prostorů se svými pracemi spolupodílejí děti.

Materiálně-technické podmínky se v posledních letech zlepšily. Ředitelka za podpory zřizovatele věnuje velkou pozornost průběžné údržbě budovy a postupné obnově vnitřního vybavení. Učitelky v průběhu inspekce využívaly, s výjimkou didaktické techniky, efektivně a účelně materiální vybavení.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Výchovně-vzdělávací program mateřské školy „Duhový svět“ je zpracován v návaznosti na rámcový program předškolního vzdělávání a v souladu s obecnými cíli v předškolní výchově.

Navazuje na dřívější koncepci školy, která vycházela z projektu Zdravá mateřská škola a jsou v něm zahrnuty projekty „Mosty ke stáří“ a „Zdravé město“. Jeho prioritou je všestranný rozvoj dítěte, jeho schopnosti učení, osvojování si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost a získávání osobní samostatnosti. Ve speciálních třídách je to zejména odstraňování řečových a grafomotorických obtíží.

Na školní vzdělávací program navazují třídní vzdělávací programy. Zpracovaly je pedagogické pracovnice v návaznosti na zaměření třídy a časové podmínky. Při realizaci výchovně-

vzdělávacích činností ve školním roce 2002/03 škola ověřuje školní a třídní vzdělávací programy, které učitelky průběžně doplňují a vyhodnocují vzhledem k naplňování Rámcového programu pro předškolní vzdělávání.

Povinná dokumentace k průběhu a výsledkům výchovně-vzdělávací činnosti je vedena průkazným způsobem a v souladu s platnou právní normou.

Naplňování výchovně-vzdělávacích cílů ředitelka sleduje a vyhodnocuje. Analýzu výsledků výchovně-vzdělávací činnosti provádí promyšleně, systematicky a cíleně.

Velmi dobré podmínky jsou vytvořeny ve speciálních třídách pro rozvoj komunikativních dovedností a individuální práci u dětí s řečovými vadami a grafomotorickými obtížemi. Pozornost je věnována i individuální práci s dětmi s odloženou školní docházkou. V rámci výchovně-vzdělávací činnosti je zařazován předplavecký výcvik. Na škole pracují kroužky hry na zobcovou flétnu, výtvarný, keramický, angličtina pro předškoláky a pěvecký soubor Okáček, které jsou zaměřeny na rozvíjení talentu a nadání dětí.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní a řízené činnosti

Motivace všech sledovaných činností je přirozená. Úprava prostředí poskytuje dětem otevřený a volný přístup k hračkám i k didaktickému materiálu. Rozmanitá nabídka různých aktivit převážně však z pracovní a výtvarné oblasti vychází z týdenního tématu, je orientovaná na rozvoj individuálních schopností a umožňuje dětem zapojovat se do nich podle vlastního zájmu. Učitelky využívají k aktivizaci úvodní slovní motivaci, přímé zážitky dětí, vhodné pomůcky a zajímavé doplňky. Při některých hospitacích také netradiční formy práce, přírodní materiál, názorné ukázky a dětské výrobky.

Učitelky mají s dětmi pěkné, přátelské vztahy, založené na vzájemné důvěře a spolupráci. Při práci jsou k dětem vlídné a trpělivé a hodnotí jejich práci pozitivně. Velmi častá je adresná pochvala, povzbuzení a ocenění konkrétního dětského úspěchu. Dbají na dodržování domluvených pravidel chování a jednání. Nechávací dětem možnost volného vyjadřování a většinou vhodně kladenými otázkami podněcují jejich řečovou aktivitu. Upevňují společenské návyky a pěkné kamarádké vztahy. Svým laskavým jednáním vytvářejí ve třídách pozitivní atmosféru a jsou dětem příkladem. Jsou k dětem tolerantní, respektují jejich zájmy a mají přirozenou autoritu.

Na práci s dětmi se všechny učitelky zodpovědně připravují. V plánování a přípravě je patrna promyšlenost, návaznost cílů na zkušenosti a poznatky dětí, ale ne vždy jsou při jejich stanovování respektovány věkové a individuální potřeby a možnosti jednotlivců. Všechny nabízené aktivity v průběhu dopoledne na sebe většinou logicky navazují a jsou tematicky a motivačně propojené.

Spontánní a řízené skupinové a individuální činnosti jsou zařazovány souběžně v době her. Učitelky při nich respektují individuální možnosti dětí, navazují na jejich dosavadní dovednosti, zkušenosti a poznatky. Respektují jejich individuální tempo a vytvářejí dostatečný prostor pro vzájemnou komunikaci.

Po svačině probíhají pouze frontální řízené činnosti za účasti většiny přítomných dětí. Takto volená organizace omezuje možnost plnění stanoveného cíle alternativním způsobem a diferenciací vzhledem k individuálním možnostem dětí. Při tomto stylu vedení se projevuje zvýšená závislost dětí na pokynech, je omezena možnost jejich seberealizace a aktivní komunikace. I při frontální organizaci jsou postupně slovní metody omezovány, učitelky se snaží o uplatňování prožitkového učení, zařazují praktické činnosti, smyslovou výchovu

a prvky tvořivé dramatiky. Cíleně vytvářejí situace, které podporují rozvoj logického myšlení a vedou děti k samostatnému řešení problémových situací.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Výsledky výchovně-vzdělávací práce zaznamenávají pedagogické pracovnice v týdenních plánech. Pro vyhodnocování a analýzu mají k dispozici výčet otázek, které plní funkci vnitřních evaluačních nástrojů. Většina učitelek orientuje hodnocení převážně směrem k dětem, ale méně do něho zahrnuje sebehodnocení, efektivitu volených forem, metod, organizace práce ve vztahu k modernímu pojetí předškolního vzdělávání.

Pohybový rozvoj a jemná motorika odpovídá věku a individuálním možnostem dětí. Sebeobslužné dovednosti jsou velmi dobré. Vzájemná komunikace dětí je ve většině tříd vyvážená a její úroveň je velmi dobrá.

Velkou pozornost věnuje škola rozvíjení komunikativních dovedností a zajišťování pravidelné individuální logopedické péče. Děti jsou schopné plnit jednoduché úkoly např. vyřizování vzkazů, předávat získané zkušenosti, vysvětlit pracovní postup apod. Bez problémů se zapojují do činností a většina z nich velmi dobře spolupracuje a přijímá různé sociální role.

Úroveň poznatků a myšlenkových operací je přiměřená věku a individuálním zvláštnostem dětí a pozitivně ovlivňuje obsah námětových her. Při tvořivých činnostech děti velmi přirozeně uplatňují fantazii a představivost.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole jsou hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Platné rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je v souladu se zřizovací listinou, kterou vydal zřizovatel - Město Třebíč.

Ředitelka po projednání se zřizovatelem a krajským úřadem povolila výjimku z maximálního počtu dětí ve třídě v souladu s vyhláškou č. 35/1992 Sb., o mateřských školách.

Počet zapsaných dětí je v souladu se stanovenou kapacitou školy.

Velmi dobrá je spolupráce se základní školou. Svědčí o tom vzájemné návštěvy, předávání poznatků o dětech, účast učitelek při zápisu dětí do první třídy a společně organizované akce.

Výchovně-vzdělávací práce mateřské školy je doplňována návštěvami kulturních akcí, divadelních představení, výstav, besídkami s kulturním programem, výlety a oslavami.

Mateřská škola zajišťuje logopedickou péči u dětí s nesprávnou výslovností, individuálně rozvíjí ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou dětí s odkladem školní docházky a v zájmových kroužcích pečuje o děti nadané a talentované.

V průběhu roku organizuje akce pro rodiče a veřejnost jako jsou vánoční koncert, masopust, společné výstavy, den dětí, školní akademie a akce pro seniory.

Mateřská škola vyvíjí spolupráci s dalšími institucemi – pedagogicko-psychologickou poradnou, Speciálním pedagogickým centrem Ivančice, klinickými logopedy, foniatrem, pediatry.

Príspevek rodičů na částečnou úhradu neinvestičních nákladů mateřské školy stanovuje Vyhláška Města Třebíč č. 6/1997 s účinností od 1. ledna 1998.

Součástí inspekce byla anketa zadaná rodičům. Jejím vyhodnocením bylo zjištěno, že většina rodičů velmi dobře hodnotí činnost školy, přístup učitelek k dětem a rodičům, zajištění

a výsledky logopedické péče, organizování zájmových kroužků a vysokou estetiku prostředí. Někteří rodiče uvedli v dalších sděleních, že by uvítali zlepšení vybavení školní zahrady.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina mateřské školy vydaná Městem Třebíč dne 11. listopadu 1999 a dodatek ke zřizovací listině ze dne 24. října 2002
2. Rozhodnutí Školského úřadu Třebíč o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 54/2000 ze dne 12. ledna 2000
3. výjimka z maximálního počtu dětí ve třídě povolena ředitelkou mateřské školy dne 9. září 2002
4. Statut mateřské školy
5. Školní a třídní vzdělávací programy, plány pro výchovně-vzdělávací práci ve třídách
6. Přehledy výchovné práce
7. Plány a zápisy z pedagogických porad
8. Plány a zápisy z kontrolní a hospitační činnosti
9. Plán studia a vzdělávání učitelek
10. Kritéria pro udělování nenárokových složek platu
11. Organizační pokyny pro učitelky
12. Pracovní řád zaměstnanců mateřské školy
13. Režim dne, vnitřní a organizační řád školy
14. Pracovní doba zaměstnanců
15. Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2002
16. Podkladová inspekční dokumentace, dotazník pro ředitele před inspekcí

ZÁVĚR

Personální podmínky umožňují naplňovat výchovně-vzdělávací program. Na průběh a kvalitu výchovně-vzdělávací činnosti školy pozitivně působí stabilita pedagogického sboru a jeho systematické metodické vedení, promyšlené další vzdělávání, kvalitní hospitační činnost a důsledné využívání jejich závěrů. Příkladně je personálně zajištěna výchovně-vzdělávací práce a individuální péče ve speciálních třídách.

Po materiální stránce je mateřská škola velmi dobře vybavena z hlediska hraček, pomůcek a pracovního materiálu. Prostorové podmínky odpovídají počtu zapsaných dětí a umožňují všestranný rozvoj předškolních dětí. Materiální zdroje jsou při výchovně-vzdělávací práci efektivně využívány.

Průběh a výsledky spontánních i řízených výchovně-vzdělávací činností mají velmi dobrou úroveň. Učitelky pracují podle kvalitně zpracovaných třídních vzdělávacích programů navazujících na školní vzdělávací program.

Od poslední inspekce, která v mateřské škole proběhla v roce 1998, byl ve výchovně-vzdělávací práci zaznamenán pozitivní posun, zvláště ve vyváženosti řízených a spontánních činností, volbě metod a forem práce i uplatňování moderních přístupů ve výchově a vzdělávání předškolních dětí a celkovém uvolnění jejich organizace u většiny učitelek. Průměrné hodnocení výchovně-vzdělávacích činností se změnilo na velmi dobré. Bylo modernizováno také vybavení tříd.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiřina Špičková
Členka týmu	Eva Cepková

Kontrolní pracovníci

Člen týmu	Lubomír Mráček
Členka týmu	Renáta Hánová

Ve Žďáru nad Sázavou dne 14. ledna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. 1. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Jana Hýžová

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodrzuje, čerpá účelně, efektivně.
--------------------	------------------------------------

Neplní, není v souladu	<i>Nedodržíje, nečerpá účelně, efektivně.</i>
-------------------------------	---

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Kraje Vysočina	2003-02-04	29/03
Městský úřad Třebíč	2003-02-04	30/03

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány